

Az egyke.

Írta: Jókai-Ibász Miklós országgyűlési képviselő.

Nemzeti életünk megmetyelzője, a népszaporodás legveszedelmesebb akadálya az egyke. Nem csupán a szorosan vett egy gyermek-rendszer, hanem általában a gyermekszám korlátozása, amely feltétlenül a lassu elnéptelenedéshez vezet. Az egyke káros hatása békében nem jelentkezett az egész ország átlagában, mert hiszen születési arányszámunk felette állott a legtöbb európai állam születési arányszámának. Ha azonban az ország egyes részeinek a statisztikai adatait vizsgáljuk, arra a szomorú tapasztalatra jutunk, hogy az egy- és két-gyermek-rendszer, már évtizedek óta épen azokat a vidékeket metyeljezte meg, amelynek lakossága szinmagyar; így, az egyke főfészke, a honfoglalás kori településű Ormánság, Baranyában, Tolna és Somogy egyrésze, továbbá Bars és Gömör vármegye. Ezt mindenki tudja, azt azonban kevesen tudják, hogy ez a pusztító betegség nemcsak az itt említett vidékeken, hanem az ország sok más helyén is felütötte már fejét és a háboru óta mindegyre terjed.

Az egyke okai gyanánt felszokták hozni a gazdasági helyzetet, a megélhetési nehézségeket. Ez nálunk, nagy általánosságban, nem állhat meg. Hiszen épen a legszegényebb néprétegeknél legnagyobb a gyermekáldás, az egy- és két-gyermek-rendszer pedig ott jelentkezik a legnagyobb mértéken, ahol a megélhetési nehézségek kisebbek, ahol a vagyoni eloszlás aránylag jobb. Első sorban a vagyonosabb kisbirtokos-osztálynál és ennek a legmagyarabb rétegében. Ebben rejlik a nagy nemzeti veszedelem is, mert a kisbirtokos osztály képezi a nemzet gerincét és az egyke a la-

koságnak épen ezt a leghazafiasabb réteget sorvasztja.

Etikai oka van az egykének, mert vagyonos kisbirtokos osztálynál az kelti ezt a betegséget, hogy a szülők osztatlanul akarják vagyonukat egyetlen gyermekükre hagyni, vagy legalább is, csekélyebb megosztással, két gyermekükre. Ez feltétlenül az anyagiasságból, az önzésből indul ki. De etikai oka van az egykének azért is, mert az egyke sok esetben az igények nagy mérvű emelkedéséből származik. A szülők attól félnek, hogy nagyobb gyermeklétszám mellett, nem tudják igényeiket kellőképpen kielégíteni.

Az egyke gyakran az elvhajzásból is ered, amelynek kielégítésében a szülők a gyermeket akadálynak tartják a szabad mozgásban. Ez főleg intelligensebb és vagyonosabb családoknál tapasztalható. Némely vidéken az egyke divattá, népszokássá vált és köztudatbalopódzott, hogy a gyermekáldás szegyen és szinte öntudatlanul gyakorolják a lassu öngyilkosságot.

A jobb egészségügyi viszonyok között élő országokban az átlagos három-gyermek is szaporodáshoz vezet. Ez kell, egyrészt, a szülők pótlásához, másrészt azok pótlásához, akik fel nem nőnek, vagy családot nem alapítanak. Ez azonban a jobb egészségügyi viszonyok között élő országokban lehetséges, nálunk nem.

Nálunk egy családra aránylag kevesebb gyermek esik, mint a külföldön. Ha ez nem így volna, sokkal nagyobb volna a szaporodás. Hiszen nálunk a népességnek sokkal nagyobb százaléka él házasságban, mint a többi európai országokban. A világra jött gyermekeknek azonban, csak valamivel több, mint 60 százaléka marad életben, nálunk tehát, családonként, legalább négy gyermek kellene az egészséges népszaporodáshoz.

Az egy- és két-gyermek-rendszer, ahova befészkelte magát on-

nan nagyon nehéz kiirtani, mert ez ott lassan, fokozatosan terjed.

A kormányzatnak tehát egyik, legfontosabb feladata legyen az ez ellen a pusztító, a nemzeti létét veszélyeztető metyel ellen való küzdelem!

Miután az egykének első sorban etikai okai vannak, ennél fogva, első, a nép erkölcsi színvonalának emelése. Fontos feladat hárul itt az egyházakra, amelynek a hitélet mélyítésével kell a népet ettől a szörnyű bűncselekménytől való tartózkodásra inteni és belenevelni azt, hogy ez mily rettenetes bűn a jövő nemzedékkel és nemzetünkkel szemben. Nagy feladat hárul e téren az orvosokra is, akiknek minden tudásuk latbavetésével kell a tévelygőket felvilágosítani, hogy az anyaság mesterséges megakadályozása a női szervezetet is megtámadja és degenerálódásra vezet.

Az államhatalomnak is bele kell nyulni a fontos kérdésbe. Itt legcélszerűbb volna az adópótlék behozatala, részben az agglagényekre részben a kisebb családokra. Másrészt pedig adókedvezmények a nagyobb családokra nézve. Az agglagény és az egy- és két-gyermekes családok bizonyos pótlékot fizetnének állami adójuk után, viszont a több gyermekes családok adókedvezményben részesülnének, állami adójuk után. Három-négy gyermekes családot kell normális családnak tekinteni és így az ilyen családoknak kellene fizetniük az alapadót. Az ezenfelüli gyermeklétszám mellett adatnék meg az adókedvezmény, amely progresszív lenne egyrészt a vagyona és jövedelemre, másrészt pedig a családi állapotra, illetően a gyermekek számára való tekintettel. Hozzá kellene ennek simulnia az apák korához is. Ez azt jelenti, hogy 35 éven felül adópótlékot fizetnének azok, akiknek nincs legalább két gyermekük és 40 éven felül azok, akiknek nincs legalább három gyermekük. Az

agglagények 30 éven felül fizetnék a pótlékot. A pótlékolás alól kivendő a köztisztviselői fizetés, az V.-ik fizetési osztályig, mert hiszen a köztisztviselői osztály átlagos jövedelme nincs arányba a megélhetési viszonyokkal. Természetes, ha egy köztisztviselőnek magánvagyonja, vagy külön jövedelme van, az ép úgy pótlékolandó, mint más vagyon és jövedelem.

Sokkal súlyosabb, de kétségkívül nagyon hatékony intézkedés volna az örökösödési jognak olyirányú reformja, hogy csak bizonyos gyermeklétszám mellett örököljék az utódok a szülők vagyonát, egyébként pedig annyi hányadot, amennyivel kevesebb gyermek van a családba, az állam örököljön. Ez a reform azonban felforgatná egész örökösödési jogunkat és csak abban az esetben lehetne ehhez fordulni, ha tényleg már más orvoslást nem találhatnánk, tehát csak a végső szükség esetében.

Van olyan felfogás is, amely általános gyermekszaporodási segély behozatalát kívánja mindenkire nézve, tekintet nélkül a vagyona és jövedelemre. Ennek legfőbb szocialis jelentősége lehet, de az egyke szempontjából, ettől eredményt nem várhatunk. Ez a segély azonban, mégis helyes volna, ha fedezetet leherne rá találni.

Mindegy, hogy hol kezdik, hogyan kezdik ezt a nagyjelentőségű ügyet, csak ne késlelkedjenek már!

Terror és hitel.

A kínai boxer-lázadás bevezető akkordjaira emlékeztet, ami most Bukarestben történik. Csak a vad keleten volt eddig szokásos, hogy idegen állampolgárokat csordaként támadó hadak bántalmaztak, életükben és vagyonukban veszélyeztették és kifosztották. Csakhogy Kínába az európai államok együttesen küldtek haderőt a bősziült hordák megfékezésére. Bukarestben pedig egyelőre csak az angol és amerikai kormányok követői jelentettek be a nagyváradi za-

A MUNKA TÁRCÁJA.

Csernoch János.

Emlékezés néhai Csernoch János Magyarország első hercegprímása arcképének leleplezése alkalmából a vm. közgyűlésen

Mondotta dr. Sztranyavszky Sándor belügyminiszter, egy államtitkár, városunk képviselője.

Méltóságos Főispán Ur! Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Nagyrabecsült vendégeink!

Másképp képzeltem akkor, mikor e közgyűlési teremben elhangzott az indítvány, hogy festessük meg e terem számára dr. Csernoch János hercegprímás arcképét, hogy mintaképeül szolgáljon az egyenes, hű magyarnak, kinek főjellemvonása a felekezeti türelem és emberlétsáinak megbecsülése volt. Azt hittem akkor, hogy egy élő szempár fog majd itt reánk tekinteni és azt sugározni: „Szertettek benneteket, mert ti is megbecsültök engem”. A sors azonban másképp határozott. Elköltözött és ma a mennyei trón számolya felé kell kegyeletünknek szállnia.

Ha a régi magyar dicsőség ezer éves történetének lapjait forgatjuk, messze horizontokat bevilágítón emelkedik ki a multak napjaiból az esztergomi érseki és hercegprímási szék egyházi és közjogi méltóságának tradicionális fénye és ereje.

Ez a fény és erő szorosan össze-

font a magyar nemzeti öntudat, az ezer éves magyar alkotmány és a magyar kereszténység eszméjével, sok esetben volt az a messze lobogó fátyla és zászló, mely köré a nemzet csoportosult.

Magyarországot sok csapás ostorozta: török, tatáruladás, számtalan testvérharc, ellenségek irtóháborúja, de a magyar hercegprímás közjogi állásának jogfolytonossága soha nem szakadt meg, ereje meg nem tört, fénye nem homályosult el. És abban a nagy történelmi hivatásban, melyet Magyarország a keresztény Nyugat civilizációjának védelmében Kelet kapujánál teljesített, sok primás harcolt kivont pallossal, magasra tartott érseki kereszttel a keresztény kultúrközösség védelmében.

A magyar föld őserőktől duzzadó tevényéje pedig, mintha megérezte volna a nagy történelmi hivatást; olyan tehetségeket ontott magából és emelt a hercegprímási szék biborpalástos trónjára, akik messze idegenben is zászlóhordozói voltak a magyar génus teremtő erejének és halhatatlanságának.

A Bakács Tamások, Pázmány Péterek és Simor Jánosok csak egy-egy kimagasló oszlopai a magyar hercegprímások nagy magasságokba nyúló szellemi és erkölcsi értékeinek, melyek hatalmas lendülettel sokszorozták meg a magyar nemzet erőt.

Nógrádvármegye közönsége ma összegyűlt, hogy kegyeletos megemléke-

zéssel áldozzon annak a nagy egyházférfi emlékének, aki az ezeréves nagy Magyarország hercegprímásainak fényes sorát egyelőre bezárta, akivel együtt sirba szállt egy korszak, mely tele volt a nemzeti nagyság, a magyar dicsőséges jövő jogos reménységével.

Csernoch János tündöklő pályája Magyarország történetében olyan időszakra esett, amelyben a legszebb reményeket a legzordonabb valóság döntötte romba. Pályafutása egy darab történelem, melyen a még régi, csonkítatlan Magyarország fénye ragyog, de ráborul a háboru és a forradalmak véres árnya, hogy végül a megaláztatásból felemelkedő nemzetnek példájával mutasson utat a szebb jövő felé.

Mi sem bizonyítja jobban az ő egyszerű lelki és szellemi kiválóságát, mint az az acélos erő és akarat, melynek nagy része volt abban, hogy a nemzeti örök szétválasztása idején a nemzet, mégis megőrizte lelkének erejét és a katasztrófák közepette is úgy megőrizte energiáját, hogy az ujjáépítés munkájának neki-láthatott.

Csernoch János egyéniségének vezérlő jelentőségét nemcsak egyházi és közjogi pozíciója adott, de ide emelték őt elsősorban azok az erkölcsi és szellemi tulajdonságok, melyek benne megtestesültek.

Emberi nagyságának legszebb igazolása, hogy kizárólag önerejéből, a sa-

ját ragyogó esze, kristálytisztta jelleme és impozáns akaratereje segítségével jutott el a felvidéki földműves házából a legmagasabb gyházi és közjogi méltóságig.

Ferenc József korának egyik markáns egyénisége, talpig férfit, rendíthetetlen magyar lélek, fegyelmezett ész, egyetemes műveltségű szellem, aki a régi tradíciók megbecsülése mellett az új kor eszmeáramlatainak megértő figyelője, aki-ben egyszerűen él a konzervativizmus és a nemes demokratizmus tisztelete, a szerénységgel párosult öntudat és bölcsesség, nagyszerű diplomata tehetség, modern gazdasági érzék és olyan lelki emelkedettség, mely mindig nagy, egyetemes szempontokat tudott követni.

A magyar fa gazdag termőerejének, a magyar tehetség szárnyarepülésének klasszikus bizonyítéka az a csodálatos véletlen, hogy a magyar hercegprímások fényes sorát három olyan vezérlő egyéniség fejezte be és az új hercegprímásban az elkövetkezők sorát olyan nyitja meg, akik a legalacsonyabb sorból, lelkük nemességével, egyéni tehetségükkel jutottak a legnagyobb egyházi és közjogi méltóságba. Simor csizmadia és Vassari szűcs fia Csernoch János, a szabolczi egyszerű földműves fia követte a hercegprímási székben.

Kiváló egyéni tulajdonságai még egészen ifjú korában feléje terelik Simor hercegprímás figyelmét és már fiatal pap korában ott találjuk őt Simor primás

vargások miatt éles tiltakozást. Nem a bántalmazott, összeszúrta, kirabolt magyar lakosság szép szemeiért történt ez a lépés, hanem azért, mert a zavargásoknál angol és amerikai állampolgárok is károsultak és szenvedtek bántalmazást.

Mi megelégedtünk azzal a nobilis gesztussal, hogy Nagyvárad, Kolocsvár és többi feldult magyar város román impérium alá tartoznak, magyarjai román állampolgárok és így a román kormány feladata, hogy élet- és vagyonbiztonságukat garantálja. Amikor ökölbe szorul minden kéz az Erdélyben történtek hallatára, akkor egy ilyen kényelmes és semmitmondó formulával nem szabad elintézni és lezárni ezt a fájó és kínos ügyet. Nem szabad olyan hidegen és exkluzívan kezelni ezt a kérdést, mintha csak a mezikói indiánok üldözéséről volna szó. Magyar véreink szenvednek és véreznek a bocskoros csordák talpa alatt és minékünk még sincsen szavunk a tiltakozásra és a világ alvó lelkiismeretének felrázására? A Népszövetség csak úgy tárgyalhatja az ügyet, ha előzőleg még az ülészek megnyitása előtt kéri programra való tüzését. De miért nem állottak fel „müoron kívül” a magyar delegáció tagjai és miért nem számoltak be arról, hogy milyen barbárságok történnek Európa kellős közepén, amelyeket az tett lehetővé, hogy egy kultúr-tartományt a durva és vandál Balkánhoz csatolt a trianoni békediktátum.

Sebaj, ha a mi szavunk gyenge is, az angol és amerikai kormányok tiltakozásának hallatára mégis csak fel fog eszmélni a világ és ha közvetve is, de tudomást szerez arról, hogy mi történt Erdélyben? A jegyzékek hangja elég szigorú és az angolszász diplomácia a nyugateurópai és amerikai tőzsdéknek a román kölesönök elől való elzárásával fenyegetőzik és bejelenti, hogy oda fog hatni, hogy a Népszövetség vizsgálta meg a Romániában élő nemzetiségi kisebbségek életlehetőségeit. Bevalljuk, nem fűzünk vérmes reményeket a jegyzékek eredményéhez, mert valószínűleg csak az fog történni, hogy a román kormány néhány bünbakként beállított alacsonyabb közeget meneszteni fog, de ami a vizsgálóbizottságok szerepét illeti, azt már eléggé ismerjük a Népszövetség kisebbségi ügyosztályának eddigi működéséből, amely mindent példás rendben talált több ízben is az elszakított területeken. Egyetlen komoly pontja van a bejelentet retortzióknak: a hitelek megszorítása, ez pedig életbe és zsebbevágó dolgot jelent Bratianu Vintilla kormányának és az egész rendszernek, amely a belföldi hozadékokat elharácsolja és évek óta külföldi kölcsönökből tengeti létét.

udvarában, mint a nagy egyházfejedelmek bizalmasát, legkedvesebb munkatársát, majd később jobb kezét.

Tizenegy évet tölt a nagy primás oldala mellett és ebben a munkásságban mindjobban kivirágzanak a benne szunnyadó tehetségek.

Ebben az időben a primási udvarban br. Hornig Károly, Rajner Lajos, Fischer-Colbrie Agoston, Machovies Gyula, gróf Széchenyi Miklós és Kohl Medárd dolgoztak vele. Gyorsan halad a ranglétrán. 1882-ben szentszéki jegyző, pápai kámarás, majd érseki titkár, 1887-ben udvari káplán, 1888-ban — 37 éves korában — primási irodaigazgató és esztergomi kanonok.

Az akkori kor minden nehéz egy házpolitikai kérdését ő dolgozta fel és propagálta a sajtóban nemcsak Simor gondolatait, de saját eszméit is.

Neve, munkásságának és sok érdemének híre csaknem tulszárnyal egyházmegyéje határain.

A megindult nagy egyházmegyei küzdelem őt is a politika színterére szólította és az első közt volt, akik a néppárt zászlaja alá szegődtek.

Mint politikus, elvi ellensége volt az akkori idők liberális politikájának, mely terhes felhőket sodort a magyar katolicizmus, sőt a magyar közélet egészére is. Éles eszével és lelkes hazafiságával átértette azokat a nagy veszedelmeket, melyek a liberalizmus kivirágzásában a nemzeti és keresztény szellemet fenyegették. Ugy érezte, hogy a parlamentben kell a kereszténységnek erős védelmet teremteni.

Először Csacán vállalt jelöltséget, ahová a választás napján 1618 választóval érkezett, míg ellenfelének: Láncty

Ma már nem büntető-expedíciókat küldenek ki a vadregényes területekre, hanem pénzügyi téren alkalmazzák a megtorló intézkedéseket. Csak hogy ezzel még nincs segítve ott élő magyar társainkon, akik a történelem után fájdalommal kénytelenek tudomásul venni, hogy nemcsak a bitorló hódítása, hanem a magyar állam beismerése révén is „Nagyrománia” állampolgáraivá lettek és elveszték Magyarország számára. Szomorú, de tény, hogy nem várhatnak senkitől sem segítséget, csak önmaguktól. És a trianoni határon túl most már reménytelen kétségbeeséssel vagyunk kénytelenek tudomásul venni, akármi is történik odaát, ha a rémségek és borzalmak újra megelevenednek.

Csathó: Te csak pipálj Ladányi

Az acélgári Olvasóegylet évtizedes szép szokásához híven, a hagyományos karácsony előtti jótékony célú színelőadását f. hó 10-én tartotta meg saját helyiségében, mely alkalommal színerkerült Csathó Kálmán: Te csak pipálj Ladányi című színdarabja, Szabó István műkedvelő gárdánk e kiváló vezetőjének elsőrendű rendezésében.

Az eszem-izom, dinom-dánomozó patópálos magyar család benső interjörjét mutatja be a nemes szerző iránydarabjában és megrendülve látjuk a magyar történelmi középosztály pusztulásának egy gyakori esetét, a turáni könnyelműség, keleties csodavárás, a büns „majd lesz valakogy” rendszer végzetes következményét.

Azonban a tunya, örökös pipázó és a komoly munkától irtozó dologtalan fajmagyarkodással szemben megmutatja a holnap magyarját is, ki nem csügged hanem becsületes szorgalmas munkával visszaszerzi azt, amit az apák hibája elvesztett és az eksklusiv gentri család demokrata polgári vérellé válásával birtokába veszi a dobraültött ősi földet.

Csathó a magyar fájó problémák mélyére nyúl be ezzel a darabjával és megragadóan ostorozza a szimbolikus pipás társadalmat, egyben az új magyar élet kialakulását sürgeti határozatosan. A darab speciális magyar alakjai és gondolatviláguk eredeti megrajzolása, az események változó élnék folyamata bő teret enged a kedélyes és egészséges humornak és ami el nem maradhat: a szerelemnek is. A fiatalok leküzdve az előítéleteket és egyéb akadályokat boldogok lesznek.

Az acélgári műkedvelők közismert jó hírneve e nehéz darab fényesen sikerült előadásával isnét öregbedett és mi starjaniak büszkének lehetünk amatőr színgárdánk igazán tehetséges tagjaira, kik

egymással szinte versenyezve, valóban szépet és tökéleteset produkáltak.

Viletel Elluska (Linka) a darab jóságos aggódó nagymamáját alakítva, ismét brillirozott művészi meleg játékkal. Az ifjú művésznő gyönyörűen fejlődő tehetségétől még közönségünk sokat vár és remél.

Kirner Valika (Katica) szerepében a jövő gondolkodó magyar leányát játszotta üde, kedves könnyedséggel és mély átérzéssel.

Mátlé Jánosné (Klementin) személyében egy elsőrangú komikus női erő fedezett fel, ki gondosan kidolgozott előadásával sok derüt és kacagást váltott ki.

Pasko Olguska (Boriska) sima ügyes és a szerepéhez stilszerű affektált játékkal pompásan beilleszkedett a darab milőbe és sok tapsot aratott.

Férfiszereplők közül különösen kiemeljük műkedvelő társulatunk direktorát, rendezőjét és egyszemélyben humoristáját: Szabó Istvánt, kinek mesteri munkáját dicséri nagyrészen e kedves est egyszerű sikere, ki — mint mindig — úgy most is (Ladányi) felülmulhatatlan volt. Biztos fellépésével s az ő szokott szép játékkal a darab címszerepét fényesen oldotta meg és színpadi babérait egy újabb értékes levéllel gazdagította.

Ifj. Grusz Ferenc (Darázs Berci) takarékpénztári ügyész szerepében a tipikus körmönfont vidéki fiskálist játszotta megkapó élethűséggel és nem mindennapi hozzáértéssel.

Csárba Mihály szerepében (Aron Imre) mint mérnök, a szorgalmas, szerény és becsületes magyar jövő egyik munkás tagját ismerjük fel örömmel, kinek szimpatikus komoly játéka méltán sorakozik a többiekhez és azokat hálásan kiegészíti.

Fülöp Laci (Marci) az elkényesztett és elevelet kamaszt mutatta be fürge elevelességgel, Jancsik Gyula (Vincze) a csécsap földbirtokos szerepét karakterizálta sikerülten. Kirner Ottó (Pókai) Mátlé János (Szabó doktor), Krajcsi János (Nussbaum) kifogástalan alakításukkal nagymértékben hozzájárultak a darab tökéletes sikeréhez.

Jók voltak még: Gracza Mancika, Kralovszky. Böske, Berczeli Jolánka, Hegyesi Böske, Farkas Manci, Jancsik Mariska, Hegyesi Gyula, ifj. Hirschbrich János és különösen Nickel Gyula.

A szünpercekben az acélgári zenekar Ursutz József karmester szakavatott vezetésével, válogatott szép zenszámokkal kedveskedett a megjelent nagyszámú közönségnek.

Mint értesülünk az acélgár Thália

gárdája f. hó 25-én este 8 órakor az acélgári olvasóban megismétli előadását melyre e helyen is felhívjuk közönségünk szíves figyelmét. R.

Hírek és különfélek

Istentiszteletek sorrendje a róm. kath. templomban karácsony ünnepén. 23-án reggel az utolsó rórate. 24-én éjjel 12 órakor éjféli mise. 25-én reggel 6 órakor pásztorok miséje; fél 9 órakor diákmise, 10 órakor ünnepi szentbeszéd és nagymise, fél 12 órakor csendes mise. D. u. fél 3 órakor litánia. 26-án reggel fél 9 órakor diákmise. 10 órakor szentbeszéd és nagymise. D. u. fél 3 órakor litánia. — **Istentisztelet sorrendje az Evangélikus templomban:** 24-én szombaton d. u. 5 órakor karácsonyi ünnepély, az Evang. Nőegylet karácsonyi segélyeinek kiosztásával. 25-én 9 órakor az Ur szent vacsorájának kiosztása. 10 órakor Istentisztelet, d. u. 5 órakor esti áhitat. Karácsony másodnapján d. e. 10 órakor Lapujtón Urvacsora osztás, Istentisztelet és évi rendes közgyűlés. D. u. 5 órakor Salgótarjánban esti áhitat. — **Református istentisztelet sorrendje.** Karácsony első napján d. e. 9 órakor Urvacsora osztással Kisterenyén. Karácsony másodnapján d. e. 10 órakor Urvacsora osztással egybekötve helyben az evangélikus templomban.

Rothermere lord vármegyénkhez. Dr. Baross József alispán Rothermere lordtól, Magyarország önzetlen barátjától a következő választ kapta:

The Daily Mail, London.

Telegram Daily Mail Editorial Department, London. Northcliffe House, E. C. 4. Telephone, Central 6000. 17 th. November 1927.

Dr. Baross József,
The Allspán,
Balassagyarmát, Hungary.

Dear Sir,

I am much obliged for the letter you have sent me on behalf of the mutilated Borough of Nógráde and Hont. Now that the world is beginning to know the truth regarding the position of Hungary I am confident that your hopes of re-union with your fellow Hungarians will be realised at no distant date.

Yours very faithfully,

Rothermere.

Dr. Baross József Alispán Ur!
Balassagyarmát
Magyarország.

Kedves Uram!

Nagyon lekötözött levelével, melyet Nógrád és Hont megcsonkított határai tárgyában hoztam intézett.

Most, hogy a világ Magyarország

Leonak tábora csak 196 emberből állott. A választási elnök azonban azzal az ürüggyel, hogy Csernoch személyazonosságát megállapítani nem lehet, kizárta őt a választásból.

Ezután a váratlan vereség után a katolikus közvélemény erőteljes követelésére 1901-ben szülővárosa, Szokolca egyhangulag választotta meg követőül.

Csakhamar a parlament legkiválóbbjai közé emelte őt az a komolyság, melylyel a nagy horderejű kérdések megvitatásában részt vett. Nemcsak az egyházjogi vitákban adta tanujelét széles látókörének és bölcsességének, hanem gyakran felszóllalt főleg kulturális és szociális kérdéseknél is. Figyelemreméltó beszédet mondott a munkáskérdésről, a gazdasági munkás és családsegélypénztárak, valamint a balesetbiztosítás kérdésében.

Amikor pedig — mint csanádi püspök — az 1907. évi választások alkalmával képviselői mandátumát a főrendiházi tagsággal cserélte fel, a főrendiházban nagyobb beszédben hívta fel már 1912-ben az ország figyelmét a radikális és szabadgondolkodó irányok veszedelmére, melynek hatását már nagy előre látással sejtette.

A politikai szenvedélyek leghevesebb tombolása közben is mindig kitűnt bölcs mérsékletével, a helyzetek s az emberek megítélésében tanusított higgadt, okos, tárgyilagos felfogásával.

A nemzeti ellentállás idején Esztergom vármegye közgyűlési termében egy évtizeden át vezette az ellenzék és tekintélye akkor emelkedett legmagasabbra amikor 1906-ban a szövetség ellenzék átvette az ország kormányzását.

Az ő mélyeséges bölcsességéből és hazafias érzéséből eredt az a türelmesség,

az a megbecsülés, melyet más felekezetek iránt érzett. Igazságérzete nem engedte bántani saját egyházát, de ugyanez az igazságérzet tisztelgésben tartotta más vallásokat is. Hazafiai érzése a felekezeti meghasonlástól a nemzet egységét és belső békeességét féltette.

Politikai karrierje folyamán sem hanyagolta el Csernoch egyházi teendőit és buzgón végezte munkáját a káptalanban, melyben fokozatosan lesz nógrádi, majd főszékesegyházi főesperes, 1906-ban pedig örkanonok.

1906-ban kerül a csanádi püspökség trónjára, amelyben három esztendőn át Simor hercegprimás nagy tradícióit követve lankadatlan apostoli munkával föllendíti a kath. társadalmi szervezkedést és megteremti az egyház javadalmaival való okszerű és takarékos sáfárkodást. Rövid három évi püspöksége idején a csanádi egyházmegye hatalmas lendületet vett. Azt, hogy tevékenységét mekkora nemzeti érzés fűtötte, legjobban bizonyítja a szociáldemokraták akkori egyik vezérének az a panasza, hogy tönkreteszi őket a felvidéken.

Csernoch mindig az egyház és állam sferáinak harmonizációját kereste, nem emberekért, hanem elvekért küzdött és magas egyházi méltóságában páratlan tapintattal őrizte meg elfogulatlanságát az egyház és vallási feltékenykedésekkel szemben, melyek annyi veszéllyel fenyegették a keresztény magyar társadalom belső békéjét.

Csernoch nagy szolgálatot tett különösen Tisza István és a protestáns egyházak szempontjából, amikor személyes közbenjárásával kieszközölte Rómában a Ne temere enyhítést és a Provida kiterjesztését Magyarországra.

Fölfelé ivelő pályáján 1911-ben a kalocsai érseki székre került. Érseki működése közben nemcsak az egyházmegyei kormányzat minden ágára kiterjedő figyelmre, hanem erős kézzel dolgozik a végvidékeknek, a volt Sajkás kerületnek magyarosításán, az ottani akkor letelepülő magyarságnak anyagi felkarolásán, földbérletek és parcellázások kieszközölésén. Nagy szociális érzéke nyilvánul meg abban az intézkedésében, melylyel az érseki kastély közelében több holdnyi uradalmi területet parcellázott, hogy a szegény nép olcsó házhelyekhez jusson.

A kalocsai főegyházmegye csak rövid ideig, alig másfél esztendőig őrülhetett főpásztori tevékenységének, mert a benne rejlt nagy értéket 1913-ban az esztergomi érseki és magyar hercegprimási székre emelték.

Providenciális halálereje a primási székre teljes kifejlődést nyert és a legmagasabb egyházi és közjogi méltóságban országos nimbus veszi körül. Minden országos ügyben uralkodónál és a kormánytól egyaránt döntő sulya van bölcs szavának.

Csernoch hercegprimásága alatt a magyar katolikus egyház nagy belső átalakuláson ment keresztül. A szociális válság, a mely mint mindenütt, nálunk is megrázta a régi világot — új fegyvereket, új módszereket igényelt. A vallásos élet újjászületése, a szociális és karitatív feladatok iránti intenzív érdeklődés erre az időre esik és Csernoch átértve az átalakulás fontosságát, bölcs és finom érzéssel az új kor új feladatai iránt, együtt dolgozott nagynevű kortársaival: Prohászka Ottokár, Fischer-Colbrie és Majláth Gusztáv püspökökkel.

helyzetét illetőleg az igazságot kezdi megismerni, bizakodom abban, hogy magyar testvéreikkel való egyesülés rövid határidőn belül meg fog valósulni.

Öszinte hive Rothermere.

Liptay B. Jenő kormányfőtanácsos betegsége. Annyi szállongó hír járta be az utolsó két hétben a várost az acélgár igazgatójának gyöngékedésével kapcsolatban, hogy kénytelenek vagyunk azokat ez uton is megcáfolni. A gyár igazgatójának sem komoly baja nincs, sem súlyos műtét végett nem szállították Budapestre. Tény hogy muló jellegű közérzeti indiszpozíciója miatt magát Budapesti orvosi konzultálásnak vetette alá, de a napokban itthon lesz és elfoglalja hivatalát.

Halálozás. Sándorfalvi és holicai Holic Jenőné acélgári főtisztviselő neje, e hó 11-én Miskolcra elhunyt. Temetése f. hó 12-én volt a miskolci evangélikus temetőben, ahol Dudjits Lajos lelkész mondott megható gyászbeszédet. Dr. Csenegődy Lajos pedig a starjáni Nőegylet bucsuzó beszédét tolmácsolta. Az elhunyt egyike volt azoknak a keveseknek itt a városunkban, akiknek számára a vallás a legbensőbb életmeghatározó tényező. S nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy ennek elmélyítését munkálja. Azokból a virágokból, melyekkel mindig oly szívesen díszítette az evangélium oltárát még ma is élnek az oltáron az utolsók, amelyeket jövevők keze fejezt be utójára, míg ő maga megtért már oda, ahol a nemes tiszta lelkek maguk helyezkednek el, egy-egy virágszállként az égi kereszt tövében. Hirtelen halála mély gyászba borította férjét, kis leánykáját, tisztelőinek és hitvestvéreinek reá mindig kegyelettel emlékező széles köreit.

Karácsonyi színelőadás a róm. kath. Olvasókörben. Karácsony első napján, azaz dec. hó 25-én a kath. Olvasókör műkedvelő gárdája és dalárdája egy megható, eddig még Salgótarjánban nem látott s talán nem is igen ismert színdarabbal fogja megörvendeztetni az ünnepek alatt szórakozni vágyó közönséget. A próbák már erősen folynak. A darab címe „Ami föntart minket” három felvonásos, gyönyörű karácsonyi életkép, melynek tárgya az iparos világból van merítve. Irta Erdősi Károly. Tekintettel a béke és szeretet ünnepe, külön meghívót a rendezőség nem fog kibocsájtani, hanem falragaszok útján fogják meghívni a nagyközönséget, mert mindenkit örömmel és szeretettel fogadnak. Éjfél után tánc.

A „Mansz” salgótarjáni osztálya által folyó hó 5-én a szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére rendezett műsoros mikulás estéről a legnagyobb elismerés hangján emlékezhetünk meg. Az est rendezése Dr. Förster Kálmánné, Köntzey Ferencné és Sztankovics Jánosné agilis „Mansz” vezetők érdeme, akik fáradságot nem ismerve, minden munkájukkal a „Mansz” nemes célját igyekeznek előbbre vinni. Ott látjuk

őket mindenütt, ahol a szegények segítségéről van szó, de ott látjuk őket minden hazafias mozgalomban is, hogy büszkén képviseljék a forró hazaszeretettel áthatott magyar asszonyt, kinek lelkében állandóan ott él az ezérvés Magyarország feltámasztása utáni vágy. Az estén a III. ker. áll. el. iskola növendékei kedves színdarabokat adtak elő, melynek precíz betanítása és rendezése Hunyár Adámné Körömczy György tanító érdeme. A szereplők mindegyike kitűnően játszott, de különösen ki kell emelnünk Hunyár Marcsuka IV. o. tanuló, aki utóérhetetlen kedvességgel és biztonsággal játszott és hosszú szerepében valóban élvezetes játékot produkált. Elismerésének szünni nem akaró tapsban adott kifejezést a kat. kör nagytermében zsufozásig megtöltött nagyszámban megjelent közönség. Az előadás után a „Mansz” vezetősége egy-egy csomag cukorkával jutalmazta a szereplő gyermekeket, ami igazi boldogsággal töltötte meg a kis szereplők szívét.

Karácsonyi vásár. Az Evangélikus Nőegylet és az Evangélium Leányainak Egyesülete által évente rendezni szokott karácsonyi kiállítás, és vásár ma 17-én d. u. 4 órakor nyílik meg az Acélgári Olvasóegylet színességből átengedett nagytermében. Nyitva vasárnap és hétfőn reggel 9-től, este 8 óráig.

A MÁV. Gépgyári Sportkör Turista osztálya f. hó 18-án tartja Rónabányatelepen kegyeletes karácsonyfa ünnepélyt. A turisták ez által irredenta és emberbaráti lelkükről tesznek tanúságot. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

A városi, karácsonyi nyomor-nyihító akció, befejezés előtt áll. A gyűjtés serényen folyik s a város társadalma bámulatos nagylelkűséggel adakozik a jótékonyásban, hogy legalább némileg enyhítse a nyomorgóknak karácsonyi nélkülözéseit. Az ünnepélyes kiosztás f. hó 23-án délután 4 órakor folyik le a polgári iskola tornatermében, hol az ünnepi beszédet Herczegh József címzetes kanonok tartja. Az immár hatod ízben történő városi szegény karácsony ismét egy kegyeletes akcióval adózik az év végén a Mindenhatóknak. Az akció vezetősége szívesen lát minden emberbarátot. — **Karácsonyi ünnepségek.** 22-én (csütörtökön) d. u. 4 órakor a kat. nők által gyűjtött és készített ajándékok szétosztása a kat. kör nagytermében. Az ünnepi beszédet Herczegh József c. kanonok tartja. 24-én d. u. 4 órakor a Hirsch-gyári Olv. egyletben lesz ünnepség. — **A Salgótarjáni Köszönbánya r.-t.-nál,** mint minden évben, úgy ez idén is bányai igazgatósága körülbelül ezer árva-gyermekek lát el ruhával, harisnyával és cipővel, melynek átadását ünnepélyes kedves keretek között f. hó 22-én rendezik meg a bányatelepi sport clubb helyiségében d. u. 6 órai kezdettel. A ruhaneműek kiegészítésül a bányatisztikar gyűjtést rendezett, melynek összegéből a salgótarjáni árvák

Várady András

uri szabó.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

uri szabóságomat

a Fő-uca Földi-féle házba (Tóth Gyula kereskedésével szemben) helyeztem át.

Állandó nagy választék elsőrendű szövetekben.

Szolíd árak!

A nagyérdemű közönség szives partfogását kéri,

Várady András uri szabó.

egy kis édességet, játékot, könyveket kapnak, hogy a szeretet ünnepeit részükre felejtethetlenné tegyék. Az ajándék kiosztást gyermekdalok és egy kedves karácsonyi színdarab előadása előzi meg, melyen a bányatelepi iskolás növendékei fognak szerepelni. A kedves karácsonyfa ünnepélyre mindenkit szeretettel meghívunk. Belépődíj nincsen. A bányai igazgatóság üzemgócpartján mindenütt hasonló keretekben tartják meg az ajándékok kiosztását. — **A Salgó árvái.** A Salgótarjáni Köszönbánya Részvény Társulat mindent elkövet, hogy édessé és meleggé tegye a szeretet ünnepeit mindazoknak a gyermekeknek, akiknek atyja a társulat munkása, vagy alkalmazottja ként elhalt. A társulati ügyosztály vezetője Szóbel Lajos intéző, a bányai igazgatóság utasításaihoz híven még november hó első felében megindította az akciót, hogy kellő időben rendelkezésre álljon minden adat. Most dolgozzák fel a befutott akták utolsó töredékét s e hét folyamán alatt elintézik az ajándékok szétosztását is. Négy csoportba osztották fel az árvákat, vagyoni viszonyaik s családi körülményeik humanus mérlegelésével, hogy ott segíthessenek bőkezűbben, ahol arra tényleg szükség is van. Még az első csoportban besorozott legszegényebb fiúk 3 m. vásznat, 1 pár cipőt, harisnyát, sapkát; a lányok pedig 4 m. barhedtot, 1 pár cipőt, harisnyát fognak kapni; addig a legkedvezőbb körülmények között levő, mostoha apával s ingatlannal rendelkező árva fiúnak is jut 9 P. értékben méterárú, a lányoknak pedig 4 m. barhedt és harisnya. Eddig 440 árva nyert beosztást. Ebből az utóbbi csoportba csak 22 került, addig a legnagyobb ajándéka jogosult csoportba 161 osztottat be. A munka még nincs befejezve, az igényjogosultak száma még folyton nő. Hogy mit fordított a társulat ár-

váinak segélyezésére, erről majd a legközelebbi számunkban. Egy bizonyos, hogy a kiadott súlyos milliók Salgótarjáni Köszönbánya r.-t. bányatelepeit körül ölelő falvakban könyveket fognak felszárítani. — **A salgótarjáni acélgári és salgóbányai társulati iskolák** tanítótestülete, a gyermeksegélyző Nőegylettel karöltve 1927 dec. 22-én este fél 8 órakor az acélgári olvasóegylet disztermében és salgóbányán a legszükségesebb teli ruhaneművel az acélgári gyermeksegélyző Nőegylet s ezáltal odavarázsolja a szegény iskolás gyermekek mosolygós arcába az örömeik ragyogó gyémánt-cseppjeit. Salgótarjánban Oláh Miklós, Salgóbanán az ünnepi beszédet Schnell Gyula vezető tanító tartja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon munkástársaimnak, akik dec. 6-án, névnapom alkalmával küldöttségileg szép emléktárggyal leptek meg, köszönetemet fejezem ki. Jólesett, hogy még most is emlékeztükben tartanak. Én pedig annyiszor gondolok rájuk, ahányszor csak szemem a szép emléktárgyra vetem. Isten áldása szálljon mindannyiokra szívből kívánom és maradtam régi volt mesterük: Gacza Miklós.

Hítvédelmi előadás. F. hó 11-én óriási érdeklődés mellett tartotta meg előadását Upponyi hittanár a gályarabok, az inkvizíció és kassai vértanúkról melyekről a történelmi igazság és elfogultatlanság szellemében. lebilincselés, érdekes előadás keretében nagy készültségre válló okfejtéssel beszélt. A legközelebbi előadás karácsony után lesz.

1916-ban az a ritka hivatás jutott osztályrészül, hogy az ifjú király fejére tegye Szent István ezer éves koronáját. Az a bölcs tapintata és felekezeti türelmessége, melynek minden alkalommal tanúságát adta, a koronázás alkalmával is áthidalta azt a nehéz kérdést, amely gróf Tisza István miniszterelnök protestáns voltában rejlett és a király és királyné aggodalmait ebben a kérdésben sikerült eloszlatnia.

A legtisztelietreméltóbb benne az a lelki erő, melyet a forradalom és a proletárdiktatura alatt tanúsított, amikor nemcsak egyházmegeje, de anyagi erői is rombadőltek. Személyében is a legnagyobb zaklatásoknak volt kitéve, palotájából kiűzték és egy kanonokánál talált hajlékot. Ezekben a forró napokban is a mérséklet, a béke és engesztelődés hirtetője maradt és nagy ünnepeken gyakorlati járt az esztergomi főszékes-egyházba, mert még lovait is a dorogi bányának itélték a kommunisták bányalovakul. A jó dorogi bányászok azonban nem nyultak a primás jószágaihoz és a nehéz napok elmúltával felvirágozottan, zeneszóval vitték neki vissza.

A trianoni békével 11 katolikus és 2 magyar görögkatolikus püspökség és egy érsekség került részben vagy egészben idegen politikai uralom alá. Az az erő, önfeláldozás, az a lelki és erkölcsi heroizmus, melyet a megszállt területek főpapjai ezzel a megpróbáltatással szem-

ben tanúsítottak; Csernoch személyében nagy lelki és erkölcsi támaszt talált.

Magyarország megconkítása gyogyíthatatlan sebet ütött lelkén — az égbekiáltó igazságtalanságot senki sem érezte jobban nálánál. Hiszen fia volt annak a derék felvidéki tót népnek, amelynek lelkében évszázadokon át élt a magyar hazához való ragaszkodás, a magyar hagyományok szeretete, a magyar nemzethez való tartozás tudata.

Igen fia volt annak a magyar felvidéki tót törzsnek, amelyik ezer éven át békében és általunk megbecsülve élt Szent István birodalmában; annak a tót népnek, melyet Trianonban egy más akkor kreált államnak ítéltek oda; melynek népével rokon fájnak itélték, mert rokon a nyelve, de elfelejtették azt, hogy ezer éven át a lelke velünk volt rokon. Lehet-e szebb példáját felhozni a magyar faj türelmességének, a nemzetiségekkel szemben tanúsított megbecsülésének és igazságérzésének mint azt, hogy az egyszerű felvidéki tót szülő gyermek Magyarország első zászlós ura, első közjogi és egyházi méltósága lesz. S most hasonlitsuk össze ezt a nemzetiségi politikát azzal a nemzetiségi politikával, mely a nemzetek önrendelkezési jogának és kisebbségek védelmének akkordjai mellett kreált utódállamokban követnek magyar testvéreinkkel szemben.

A forradalmak alatt és után a magyar közéletbe az áldemokrácia jelszavá-

val új szellem vonult be. Számítalan ember bukkant fel a homályból, akik bevittek a közéletbe azt a stílust, hogy az egyenes uton járó embereket görbe utakon hátulról megtámadják. Csernoch bölcsessége tisztán látta ennek az áldemokráciának szemfényvesztéseit, amely a demokrácia jelszavával minden válogatás nélkül a tehetségtelenek és hivatatlanok útját egyengette. Ezzel az áldemokráciával szemben állította ő azt a nemes demokráciát mely az ő életét és pályafutását is igazolta s amely nem a tehetségtelenek támogatásában, hanem a tehetségek kiválasztásában nyilvánult meg. Ragyogó eszével és kristályos jellemzőlárdságával a hercegi biborpalástban is a nép fia és támogatója maradt.

Messze magasra kiemelkedett közülök, mégis sohasem tagadta meg őket, tekintete, szeme, szeretete rajtuk csüggött!

Méltóságos Főispán Ur, tekintetes Törvényhatósági bizottság! Ez az igazi demokrácia!

És most méltóztassanak megengedni nekem, hogy mielőtt befejezem szavaimat s megköszönöm figyelmüket, türelmüket, mellyel megajándékoztak, élhessek még ezzel pár pillanatra azért, hogy subjektív érzéseimnek is lehet tehessek és mint egyén is leróhassam kegyeletes hálámat Csernoch János hercegprimás emlékezetéről, aki tárgyilagosságának és a magyar egység érinthetlenségét szolgáló felekezeti türelmességének velem szemben

is tannjelét adta, amikor főispánságom első percétől kezdve protestáns ember létemre kísérlet, armány dacára mindenkori élveztem a köz és vármegyéim érdekét szolgáló tevékenységem kövepette nemes, igazságszerető lelkének erejét, támogatását, szeretetét.

Csernoch János állj közénk (ekkor hullott le a lepel) és maradj közöttünk. Legyen áldott nemes emlékéd, mely mindig symboluma és záloga maradj az ezer éves történelmi egység és a magyar imperim integritásának. Legyen a te szellemed és ez a kép itt közöttünk állandó figyelmeztető arra, hogy e nemes vármegye közgyűlési terméből, mint évszázadokon át, maradjon távol az önérdék és szolgálja itt mindenki ma szétmarcangolt magyar haza újja születésénnk gondolatát. Teljesítse itt minden magyar száz százalékgig a kötelességét, ne töltsön visszavonást és kerülje az ennek nyomában járó átkot. Hozza összhangba a haza és az egyházak érdekeinek szolgálatát.

Arra kérünk Csernoch János, hogy ott a magasban a magyarok Istenének trónja számolyánál légy szószólója a magyar igazságnak, imádkozója magyarok békéjének és megértésének, hogy lelked majdan együtt örvezhessen népét és országát magasból figyelő István királyunk ezer évvel ezelőtt elköltözött lelkével, országának feltámasztásán, népének boldogságán.

Nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim

Csak az udvarban

az olcsó Maradék vásár és Textilraktárban

BUDAPEST

32 KIRÁLY-UCCA 32

Kapható:

3 méter kitünő minőségű férfi-öltönyszövet hozzávalóval együtt vagy 3 méter női, vagy férfi felöltőszövet **P 23.78** Ugyanazjobb min.-ben **P 39.88**

Mosott zefir vagy kanavász métere
Tennisflanell maradékok
Karton vagy festő
Tartós pamutvászon
Dívatmintás flanel
Rojtos piké törülköző **98** fill. darabja

2. m. hosszú fehérített kész lepedő
Kitünő szalmaszak
Tartós flanel takaró
Duplaszélű fű öltönyszövet m. **P 3.96**

U. m. virágos vatta paplan darabja **P. 12.98**, selyemfényű cloth **P 1.68**. Portörölő darabja **39** fillér, divatselyem minden színben **P 2.98**. 80 cm. széles sima krém függönykelme **49** fillér, kész paplanlepedő darabja **P 6.98**, duplaszélű női szövet minden színben **P. 2.35**, schottis vagy pepita nő szövet **P 1.76**, zefir zsebkendő darabja **25** fillér, fehérhátú dívat barhet **P 1.58** pohártörölő darabja **68** fillér. Himzett női ing, vagy nadrág **P 1.28**.

Postai rendeléseket lelkiismeretesen teljesítünk!

Cipész üzletnek vagy szabónak üzlethelyiség hiadó. Felvilágosítással szolgál a kiadó hivatal.

3 1/2 kg.

Underwood
hordozható és standard típusú írógépek. 12 havi részletfizetésre is. Díjtalanul bemutatja

LIGETI IMRE Salgótarján Fő-ucca 303.

Elsőrangú gyártmányu, teljesen jókarban levő kitünő hangu gordonka jutányos áron eladó. Részletfizetésre is. Cim a kiadóhivatalban.

Minden Citroen

alkatrész összes típusokhoz raktáron, autófelszerelések

NAGY JÓZSEF
BUDAPEST,

Budapest, VI., Andrassy-ut 34.
Telefon: Teréz 221-97., 285-63.

Igyál
KATHREINER-féle
KNEIPP
MALÁTAKÁVÉT
Nagyon kiadós és ezért rendkívül olcsó.
Sokat megtakarítsz!!

Csak egy éjszakára
szálljon hozzánk, hogy jó vacsora után kényelmes szobába pihenje ki utjának fáradalmait.

Jobb mint otthon
az Ön kényelme, ellátása, szórakozása mérsékelt áru éttermünkben és kávéházunkban.

Fogalommá vált
az utazó közönség körében a

Park Nagyszállóda
olcsó szobáival, centrális fekvésével és kiszolgálásával.

Budapest, VIII. Baross-tér 10.
Szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.

SINGER
varrógép
motorral és varrófényrel
a leghasznosabb
karácsonyi ajándék.
Singer varrógép rész. társ.
Salgótarján
kat. templommal szemben.

Értesítem a mélyen tisztelt vásárlóimat, hogy a karácsonyi ünnepekre

dunai halakra

előjegyzéseket f. hó 22.-ig csütörtök déli 12 óráig bezárólag veszek fel.

Karácsonyfiák mindenféle nagyságban

valamint kézzel szedett fajtalmák, fajtátnánként külön szedve szintén kaphatók.

Tisztelettel:
MAYER VILMOS

Nagy karácsonyi vásár a „HANGYÁBAN.”

Tekintettel a közelgő karácsonyra a „HANGYA” rőfös osztálya olcsó karácsonyi vásárt rendez.

LESZÁLLITOTT ÁRBAN KAPHATÓK:

karton és batiszt maradékok	méterenként	1.—	Pengő.
tennisz flanel	"	1.10	"
vászon és schiffon	"	1.—	"
színes barchet	"	1.36	"
flanel maradékok	"	1.45	"
mosott schiffon	"	1.16	"
1 méter, jóminőségű pamut vászon	"	1.36	"
1 méter, damaszt törülköző	"	1.32	"
1 drb. flottir törülköző kendő	"	1.65	"
1 drb. reklám zsebkendő	"	0.30	"
dívtos mosó kreppek	"	1.56	"
dívat kockás tennisz flanel	"	1.80	"
női ingek	"	1.60-tól	"
férfi ingek 2 gallérral	"	4.—	"
férfi selyem nyakkendő	"	0.80	"
gyermek cipők	"	3.40	"
a legszebb női dívat cipők	"	16-23-ig.	"
férfi fekete box strapa cipők	"	16-25-ig.	"

Nagy választék gyermek dívat cipőkben külföldi hó és sárcipőkben.

A legnagyobb választék férfi és női hősapkákban pulóverekben, gyermek kötött kabátokban harisnyákban, és keztyűkben.

Tetra csecsemő kelengye egyedüli lerakata, a világhírű Joss ingek és gallérok csak nálunk kaphatók.

Nagy választék dívat selymekben és bársonyokban.

Felkérjük a keresztény társadalmat, hogy a HANGYA szövetkezet rőfös osztályát amely ezen szakmában a piacon egyedül álló keresztény intézmény kellőképpen támogassa, annál inkább is, mert a legjobb árakat tartja raktáron árai szolidak és szabottak.

URAIM!

Salgótarján, Ujtelep 25 szám.

Az őszi és téli

ruha szükségletet már megrendelhetik, a legújabb szövetek már megérkeztek, mely anyagokat a legerősebb árban bocsátom a n. b. közönség rendelkezésére, kedvező fizetési feltételek mellett. Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték szerint: U. m. papi és uri valamint egyenruhák készítését.

Teljes tisztelettel:
LŐRINCE ISTVÁN
férfi szabó.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

17. Sz.	18. V.	20. Kedd	Csütörtök 22.
FAUST HIRADÓ.	ZSIVÁNYBECSÜLET Főszerepben: George O' Brien. Repülő anyós Burleszk.	Hiradó	EZÜST LEPKE Főszerepben: Olive Borden, Ki a legény a pusztában. Fősz: BUCK JONES.

Kezdete hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 órakor.